

Debreczeni Független Ujság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Vidéken:
Egy hónap
Negyedévre

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és lapfelfelügyelők:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Idézetek egy levélből.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 13.

„Debreczen Anteusza volt az üldözött magyar szabadságnak, mely földhöz sújtva, a tiszai magyar föld érintésével újra felemelkedett, erősebben, dicsőbben, mint századok óta talán soha!”

*

„Debreczen a gyarapodók közt foglal helyet. Kinézése egy hallom sokat változott az enyhülésnek ez éveiben; de ne adja az isten, hogy változás legyen a keblek mélyében is. Amaz örvendetes haladás, ez igen szomorú hanyatlás volna.”

Vajjon a debreczeni polgárság a tiszta magyarság ez egyik ős mintaképe, a virágzó tanodák serdülő polgársága, ha elballag ama főegyház elé, jutnak e még emlékezetébe a nagy napok, becsesek e még előtte az emlékezet hagyományai, van-e még kebleben lelkesedés azon elvekért, a melyért annyian elvérzettek?

Viziók.

Irtá **Tristan Bernard.**

Néhány hónappal az én Coromandel néni halála után élénken elfogott a vágy, hogy e tiszteletre méltó hölgyet viszont lássam. Megadták nekem egy médium címét, Vaugirardban, neve Amédée és özvegy asszony.

Egy igen terjedelmes hölgy volt, a különösen jellegzetessé egy óriási horgas orr volt.

Először is felszólítottak, hogy vezetéknévemet és keresztnévemet, azután az apámét és az anyámét egy e czélra szolgáló könyve beleírjam, azután egy nagy teljesen feketével kivert szobába vezettek ahol özvegy Amédée asszony néhány fölvilágosítást kért szegény Coromandel nénirol.

Hogy rendesen nem hordott-e fekete parókákat? Az feleltem, hogy én mindig fehérhajunak ismertem.

Amikor ezeket a felvilágosításokat megkapta, özvegy Amédée asszony, akit már környékeztek a szellemek, mintha hirtelen ájulási rohamot érzett volna közeledni, zavart szemekkel nézett körül. Még éppen csak annyi ereje volt, hogy arra kérjen, ülnék le egy kis asztalra mellé.

A lámpa kialudt s éreztem, hogy a

Ne adja Isten megérnem, hogy e kérdésekre nemet hallhassak feleletül.”

*

A ki ezeket a sorokat irta, az 1883-ban Torinóban élt, és Kossuth Lajosnak hívták. Ugy hisszük, hogy ismeretes ez a név, mert hiszen a tulajdonosának a világhistoriákban is ritkán található szerepe jutott éppen itt Debreczenben.

Ma a kerepesi uti temetőben domborul már ennek a magasztosan nagy embernek a sirja, és lelkének hatalmas erejével nem rázhatja fel a magyar sziveket.

Kossuth Lajos, te nagy, legnagyobb minden magyar emberek között, de jó hogy hontalanságod kínos percei között nem éltél át olyan időt, mint a minő most viharzik el fejed felett. Te legalább álmokat vihettél szent sirodba. Álmodtál a te Magyarországról, hitet arról, hogy ez a nép lesz még szabad nemzet, s a vérrel öntözött virág, a szabadság kis virága, szinpompás, illatos, kábító nagy délszaki növény lesz. Te 1883-

ban, a mikor Debreczen téged dísz polgárul választott, úgy irtál erről a városról, a hogy azt fentebb közöltük. Hogy irtál ma? Elkeseredéssel, megdöntött hittel, megtépett reménységgel, szétfoszlott illuziókkal.

Akkor úgy állott szemed előtt ez a város, mint a jegenyefa. Szilárdan, sudaras növéssel. Ma olyan ez a város, mint a jéggel vert vetés. Meghajolt, megtört, meglapult.

Valamikor régen a mikor még te voltál az első és legföltettebb ember ebben a városban — ugyan mi sorsa lett volna az elv feladó Márton cégnek, a mely felett már a saját lapjuk is „megsuhogtatja” az ostort? De mi lett volna később, ha az abszolút hatalom idején nem rezisztált volna Csorbáék és egyéb császári biztosok ellen. Elsöpörte volna őket a nép harag, különben a város magyarságát söpörte volna magával az abszolutizmus árja.

Ma? Ma bizony engedelmes, jó szolgák élnek óh legnagyobb magyar abban a városban, a melynek te dísz-

minden nyom veszett és a százhuszonöt franknak is.

Néhány percz múlva Amédée asszony megint a szobába lépett és megvallotta nekem, hogy megint érzi a szellemeket, akik megkönyékezik. Megint elsötétült a szoba és csakhamar láttam egy aggastyánt, horogalaku görbe orrut, aki úgy mutatkozott be, hogy ő az én boldogult nagy apám. Szerencsétlenségemre ő is anyagi zavarokkal küzdött és arra kért, hogy az ő számára tegyenek a mellettem álló kis asztalkára százhuszonöt frankot. Éneklő hangon rövidesen azt kérdezte, hogy a családban mi az ujság és eltűnt a falban.

Amikor Amédée asszony visszatért, erősen rángattam kötelékeimet és azon voltam, hogy bucsuzzam. De a médiumot mintha megint sajtáságos izgalmak rohantak volna meg,

— Oh, oh, — mondotta — éppen hallom az ön kedves nagyanyját, aki most idesiet.

— Rendben van, — siettem válaszolni, — legyen olyan szives és mentse ki nála. Meg lehet róla győződve, hogy legfőbb vágyam őt viszontlátni, de most már háromnegyed négy egy sürgős halaszthatatlan találkozó kényszerít hogy 4 órára másutt legyek.

sötétben láthatatlan kezek megkötöznek. Két-három percz mult el ezalatt.

Azután halk nyöszörgést hallotam. A szoba zugában valami világos folt alakot öltött. És nemsokára tölem néhány lépésnyire láttam egy erőteljes növésű asszonyt, nagy horgas orral és simára fésült fehér hajjal. Ez a hölgy éneklő hangon így szólt hozzám:

— Jó napot, kedves gyermekem!

Én elgondoltam már most, hogy e kövér hölgy bizony Coromandel néni is lehet, akit a tulvilágon való tartózkodás alaposan megváltoztathatott, ahol vészes befolyások még az orra alakját, azelőtt kicsiny és tompa volt, oly hatalmas, hajlott orrá alakították át.

Mi, tudniillik a jelenség meg én, nagyon közömbös beszélgetésbe fogtunk. Azt kérdeztem Coromandel nénitől, hogy a tulvilágon jól érzi-e magát? Ő megvallotta nekem, hogy ott anyagi zavarok keservesen gyöttrik. Arra kért, hogy adjak neki százhuszonöt frankot kölcsön, melyet a mellettem álló asztalkára kellett tennem, mely alkalommal a jobb karom kellett használnom, melyet a megkötözésnél szabadon hagytak.

A szellem azután még néhány értelmetlen szót makogott és úgy látszott, mintha a falba veszne. Amikor a szoba megint világos lett, Coromandel néninek

A napokban nyílik meg Darvas női felöltő áruháza.

Uj berendezés.

Uj felszerelés.

polgára voltál, a kik fejet hajtanak Naszády királyi biztos előtt, s a kik annyira raffináltak, hogy elv feladásaikat mindig egy nagy csomó szédítő frázisba pakolják be, hátha akad boldond, a ki beveszi és elhiszi az ő szavukat.

Halhatatlan vezérünk, ha siri álmodban valami megzavar és ha lelki szemeid végig tekintenek ezen a várososon — ne tekints Debreczen felé. Ez a város nem sziklavára többé a szabadságnak. Polgársága játék ma azok kezében, a kik csak szóval hazafiak, tettel azonban gyarló, gyenge, kicsinyes bábok. Ez a város beadta a derekát — akik ennek okai, azok felett majd ítélkezik egy becsületesebb, tisztességesebb utókor.

S. B.

A hadsereg a tönk szélén.

Bomladozik a kaszárnyai fegyelem.

Az új választások.

Zürzavar az udvarnál.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, már. 13.

Most már érthető, hogy Fejérvárynak miért fekszik úgy a szívében a kamarrilla legfőbb óhaját teljesíteni, érthető, hogy miért kell a jó magyar ujoncz. Azért, mert hadsereg ma egy rézgombot se ér. A fegyelem oda van, a katonák pedig szabadon gondolkoznak minden szigorúság daczára. A hadügyminisztériumhoz érkező jelentés szerint a hadsereg a tönk szélén áll.

Fejérváry tehát a renitens katonák helyett ujonczokat szeretne kapni, a kiket megreguláznának amugy Vorsriftosan.

Hogy mi a hadsereg azt, az alábbi tudósítás mondja meg:

Katonai körökből hallatszik, hogy a hadsereg magyar csapatainak tartalékánál a tavaszi gyakorlatokat április 23-tól május 5-ig, a póttartalék gyakorlatait ugyan ebben az időben és később május 7-ike és 19-ike közt tartják meg.

A hadseregben valósággal mohó vágygyal várják a tartalékosokat, akik legalább néhány hétre valami katonai szellemet visznek a kaszárnyák közé. A magyar csapatok dezorganizációjáról katonatisztek megdöbbentő dolgokat beszélnek.

Két éve nincs ujoncz, egy-egy század harmincz emberből áll, akiknek adminisztratív dolgokra kell kivezényelni, a lovasságnál hét-hét ló ápolása jut egy legénynek, aki így persze gyakorlatokra ki nem vonulhat, a tüzérségnél az ágyu hat embere közül jó, ha az irányító kápláron kívül van még egy.

És akik megvannak, azoknak a hangulata is egyenesen kétségbeesítő katonai szempontból. Mindennaposok a fegyelem sértések s a tisztetek szemétkell hunyniok azok előtt, különben a tizedére fogott csapatállomány szinte kivétel nélkül ott lebzselne a börtönökben.

A póttartalékosok szinte teljességgel hasznavehetetlenek, ami cseppet sem csodálni való.

Hogy pedig a hangulat teljes legyen, a tisztikaral reverzálist iratnak alá, melynek e hónap 15-ike a terminusa s melyben katonai tisztbecsületükkel kell lekötöni magukat a válság esetleges továbbfejlődésére való tekintettel.

Ezzel az armádiával akar a monarchia — nagyhatalom lenni . . .

Az új választások.

Főispánjárás van Budapesten. Kristóffy még Abbáziából intézkedett, hogy hazatértekor az összes királyi és kormány biztosok és főispánok jelentkezzenek nála. A megyefőnökök meghallgatására és kitüntetésére a miniszter három napot szánt. Tegnap volt az első nap és az első főispán, akit Kristóffy fogadott, Nagy Mihály szegedi főispán volt. A főispánjárás összefügg a választások kérdésével. Ha a főispánok és megyefőnökök képesek hamarosan kezesülvinni mindazt, amire most kioktatják őket, akkor áprilisban kiírják a választásokat; ha nem, nem; mert mindaddig nem fogják a választásokat kiírni, míg az összes törvényhatóságok meg nem hunyászkodnak.

A város közgyűlése előtt.

Naszády és a tisztviselők.

Csak meghívóval lehet a közgyűlésre menni.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 13.

Egyre közeledünk a királyi biztos által kitűzött határnaphoz, a mikor Debreczen város törvényhatósága nem fog összegyűlni a közgyűlésen. Ez az általános fel-fogás. A törvényhatósági bizottság tagjai között ugyanis még mindig alkalmazkodnak ahhoz a megállapodáshoz, a melynek értelmében kötelezték magukat, hogy törvénytelen kormány által kinevezett főispán, vagy biztos által összehívott közgyűlésen nem jelennek meg.

Igaz, hogy akadtak többen a bizottsági tagok között, a kik elakarnak menni, sőt indítványt is óhajtanak tenni a közgyűlésen, de úgy hírlik mégis, hogy nem akad egyetlen ember sem, a ki el menne erre a közgyűlésre.

Naszády tudja ezt és ezért érdeklődik olyan melegen az iránt, hogy kik lesznek jelen a közgyűlésen.

Tegnap Naszády királyi biztos elküldte Zeley miniszteri tanácsost Kovács József polgármesterhez. Zeleynek azt az utasítást adta a királyi biztos, hogy tudja meg, vajjon kik lesznek jelen a közgyűlésen, főképen a város tisztviselői eljönnek-e?

Kovács József polgármester Zeleynek nem igen adhatott határozott választ, mert még arra nézve, hogy a város tisztviselői megjelennek-e a közgyűlésen, megállapodás nem történt.

Hir szerint a város tisztikara a jóléti bizottság határozatát várják. Az alkotmány védők ugyanis a paktumban igen finoman, de alig érthetően érintették

ezt a kérdést. Ma este újból összegyűltek az alkotmányvédők, hogy tanácskozzanak.

A titkos ülést a Bikában tartják meg. Ugy értesültünk, hogy ezen az ülésen adták meg a direktívákat a tisztviselőnek, a melynek értelmében járhatnak el Naszádyval szemben.

Kovács József polgármester Zeley minisztertanácsosnak holnapra ígérte a választ.

Igen érdekes, hogy a közgyűlésre csak meghívóval lehet bemenni. A királyi biztos meghívóját Budapesten készítették, mint minden nyomtatványt. Ebből az következik, hogy tervszerűleg meg van állapítva minden cselekvése. A meghívón ki van tüntetve, hogy a közgyűlés márczius hónapban lesz s csak a napot kellett beírni. A végére ezt a mondatot bigesztették: A közgyűlési terembe ezen meghívó előmutatása mellett lehet belépni.

A közgyűlésre az előkészületeket most teszik meg. Katonaság, csendőrség fog felvonulni erre a nevezetes alkalomra. Naszádyt is huszárság fogja kísélni a városházára ugyanazzal a pompával, mint a mikor bevonult Debreczenbe.

A csendőrség a városháza folyosóin foglal helyet s csak a meghívó felmutatásával lehet bejutni.

Alkalmunk volt a város egy előkelőbb tisztviselőjével beszélni, a ki kijelentette, hogy az alkotmányvédő bizottság valszinűleg a tisztviselőknak megengedi a közgyűlésen való megjelenést, de a tisztviselők közül csak egy néhányan fognak elmenni, hogy Naszádyt meghallgassák.

Bank invázió Debreczenben.

A „Hazai“ legujabb terve.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 13.

A budapesti bank invázió eddig elkerülte Debreczent. Most azonban kivetette a hálóját mi reánk is, hogy abba a monopolizumba, a melybe eddig a vidék több városát belevonta, a debreczeni pénzintézeteknek forgalma elé gördítsen akadályokat.

A hirt egy bécsi b rze lap közli. Még pedig olyan formában, hogy a hazai bank r. társaság tárgyalásokat folytat két debreczeni pénzintézet egybeolvasztása céljából.

Az emberek persze azt hiszik, hogy a bank invázió a nagy pénz feleslegnek a természetes folyamánya. Sőt ellenkezőleg áll a dolog. A pénz kevés és éppen ezért akarják a pénzintézetek számait megcsappantani.

Nem tudjuk mennyi igaz a hírből, de annyi bizonyos, hogy van valami alapja.

Itt közöljük az illető lap közleményét:

a legjobb és legfinomabb tea a világon Melanger a legfinomabb és legerősebb china, cejlin és indus, teakból, kapható a jobb fűszer- esemege kereskedésekben és a droguériában. — Nagybani szétküldés: — Indra tea import company, Trieszt.

INDRA TEA

A Hazai bank egy bécsi börzela-
hire szerint tárgyalásokat folytat a deb-
reczeni kereskedelmi és iparbankkal
és a debreczeni hitelbankkal a két
intézet egybeolvasztása czéljából. Az
előbbi intézet mult évben emelte fel
alaptőkéjét 900.000 koronára, az utóbbi
alaptőkéje 400.000 korona, amelyet
azonban most szintén felemelni szán-
dekozik. Most a Hazai bank a két
intézet beolvasztásával egy új bankot
akar alapítani 2 millió korona alap-
tőkével. A tőke megszerzése nem is üt-
közik nehézségekbe, csak a személyi
kérdések akadályozzák a terv megva-
lósulását. Ennek folytán máris alakult
egy konzorcium, amely más új bank
alapításán fáradozik Debreczenben. Most
az a kérdés, hogy melyik csoport ké-
szül el előbb.

Nagy tüntetés az egyetemen.

Elszakadás a róm. kath. egyháztól.

Az egyetemi ifjuság mozgalma.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 13.

Az egyetemi ifjuság közt ma is nagy
forrongást okozott a pápának állítólagos
beavatkozása a magyar válságba. Az ifju-
ság a központi egyetemen nagy számmal
gyűlt össze s innen átvonult a Sándor
utcai bölcsészeti fakultás épületébe, hol
rögtönzött értekezletet tartott. Az ifjuság
hevesebb része indulatos hangon beszélt a
pápai beavatkozásról és szónokuk Zaymus
Illés kijelenlette, hogy őt ez a beavatkozás
arra az elhatározásra készítette, hogy kilép
a katolikus vallásból, de nem lép be más
felekezetbe sem, hanem mint magyar em-
ber ezentul csak a hazaszeretet vallását
követi. Nem akar rábeszélni senkit, hogy
hasonlóképp cselekedjenek, de a ki jelent-
kezik, azt magával együtt szívesen beje-
lenti az egyházi hatóságnál.

Ez a felszólalás hosszas vitára adott
alkalmat. Egy egyetemi hallgató erősen
kikelt az ellen, hogy Zaymus felekezeti
kérdést csinál a dologból, nem szabad az
ifjuságot ezáltal megosztani. Nem szabad
a pápa személyét belevonni, s akárkinek
a hibájáért a katolikus vallás ellen állást
foglalni, amely vallás az egész emberiség
nek, főleg hazánknak, nekünk magyarok-
nak óriási szolgálatot tett. Kovács László
ugyancsak rosszalta a kérdés ez irányban
való elfajulását és egyetértésre hívja föl
az ifjuságot. A nagy és heves vitában ér-
demlegesen határozni nem tudtak, később
pedig feloszlatta őket a rendőrség.

Budapesti tudósítónk jelenti, hogy
míg a gyűlés tartott, 6—700 főre menő
egyetemi ifjú szék-lábakkal megostromolta
a Tudományos egyetem Szerb-utcai ka-
puját, a mely a mai nap zárva volt. Je-
szenszky rendőrkapitány oszlatásra hívta
fel az ifjakat. Az ifjak sipolással, lárma-
val, abczugolással fogadták a rendőroket.
Közben a Kossuth nótát énekelték, majd
dobálózni kezdett. A rendőrök erre az if-
jak közé vonultak és eloszlatták akarták a
tömeget.

Ekkor megjelent az egyetem előtt
Balogh Jenő egyetemi tanár, volt dékán
és felkérte a rendőrkapitányt, hogy távo-
ltsa el a rendőroket az egyetem elől.
Jeszenszky eleget tett a tanár kívánságá-
nak. Balogh ezután beszédet intézett az
ifjakhoz. Közölte velük, hogy mára be-
szüntették az előadásokat, holnap rektori
szünnap lesz és holnapután megünnepel-
hetik a márczius 15-ét. Nyugalomra in-

tette végül az ifjakat. Az ifjak megélje-
nezték a tanárt, elénekelték a Kossuth-
nótát, azután széjjel oszlottak. A rendőr-
ség azonban készenlétben maradt. Elosz-
latás közben azonban a rendőrség három
ellenszegülőt elfogott. Ezek Millekker Re-
zsó, akit 100 koronára, Schnelder Gyula
és Eitele Ferencz joghallgatók, a kiket
50—50 korona pénzbírságra ítélte a ka-
pitányság,

Késő éjjel jelenti tudósítónk, hogy
délután az egyetem előtt az ifjuság
ismet összesereglett. Ekkor a rendőrök
neki estek az egyetemi ifjaknak és a
kit elértek letépertek a földre és meg-
kötözték. Edvi Illés László egyetemi
hallgatót, a ki épen órára ment, egy
rendőr fához kötözte, s a mikor az ifjak
közül egy csapatot összefogtak, beszál-
litották őket a rendőrségre.

Nem lesz kivilágítás.

Elmaradt demonstráció.

A helyőrség készenlétben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 13.

A debreczeni kollégium ifjusága,
a mint azt jeleztük lapunkban, már-
czius idusának elő estéjén azzal akart
demonstrálni, hogy felszólította a vá-
ros polgárságát világita ki a neveze-
tes nap előestéjén házának ablakait.
A polgárság szíves örömmel vette a
felszólítást, s már készülődött is a ki-
világításra.

Tudomásul vett azonban róla dr.
Vaday László főkapitány, a ki aztán
a következő kijelentést tette.

— A kivilágítást természetsszerű-
leg tudomásul veszem. Azonban kije-
lentem, hogy ha csoportosulás lesz az
utcán azt szétveretem, ha tüntetés
lesz azonnal katonaságot rendelek ki.
Tudomására hozom a rendezőknek,
hogy mindenért őket teszem felelőssé.

A főiskolai ifjuság, a hogy tu-
domásul vette a főkapitány tiltakozá-
sát, közös megállapodással a követ-
kező felhívást intézte Debreczen kö-
zönségéhez:

Debreczen lakosságához. A napokban
a lapok utján arra kértük fel a város
közönségét, hogy márczius 14-én este
világita ki háza ablakait. Minthogy
azonban arról értesülünk, hogy sokan
minden hazafiatlan indok nélkül, nem
tartván a mai szomorú időket öröm-
tűzek gyújtására alkalmasaknak, nem
lennének részesei az általános kivilági-
tásnak, minthogy továbbá fölhívásunk-
nak teljes egészében való fenntartása
esetén a hatóság oly nagymérvű zavar-
gásoktól tart, melyek a különben teljes
egésszükben engedélyezett márczius
15-iki ünnepélyeink betiltását vonnák
maguk után, mi pedig a szabadság
napja évfordulójának impozáns meg-
ünneplését nem kockáztathatjuk, ennél-
fogva multkori, általános kivilágítást
kérő felhívásunkhoz nem ragaszkod-
hatunk, s csak azt kérjük Debreczen
lakosságától, hogy hazafias érzelmeit
a márczius 15-iki ünnepségeinken való
résztvételével mutassa ki.

Debreczen, 1906. márczius 13.

Hazafias üdvözléssel:

A kollégiumi ifjuság márczius 15-iki
ünnepségeit rendező bizottság.

A felhívás egy kissé opportunus,
de tekintve azt, hogy kivilágítások
rendesen ablakbeveréssel végződnek,
és a botrány a katonaság közbelépését
provokálná, van ráció a felhívásban,

Márczius 14-én és 15-én külön-
ben az egész helyőrség készenlétben
fog állani. Vaday doktor ur készül a
nemzeti ünnepre.

Vármegyénk és vidéke.

Papp Elek Földesen. A nádudvari
kerület közszeretében álló volt ország-
gyűlési képviselője Papp Elek f. hó 11-én
délután tartotta meg kerületének egyik
községében Földesen beszámoló beszédét
a választó polgárság óriási részvéte mel-
lett. A kerületében nagy népszerűségnek
örvendő s választói által rajongásig sze-
retett képviselőt a földesi függetlenségi
és 48-as párt nevében Dr. Lengyel Kál-
mán ügyvédjelölt földbirtokos üdvözölte,
mint a függetlenségi eszmék régi tánto-
rithatatlan elvhűségű herezosát s biztosí-
totta a választó polgárok legteljesebb bi-
zalmáról és szeretetéről. Papp Elek meg-
köszönve a lelkes fogadtatást és az iránta
megnyilvánuló bizalmat, gyakori helyes
lésekkel és sűrű éljenzéssel fogadott
beszámoló beszédében foglalkozott a tör-
vénytelenül feloszlott országgyűlés med-
dőségéről, majd hosszabban vázolta a je-
len szomorú politikai viszonyokat és ki-
fejtve a jövőben követendő magatartásu-
kat, megtámadott alkotmányunk s törvé-
nyes jogaink védelmében való egyesülésre
és kitarásra hívja fel a választó polgá-
rokat. A népgyűlés a nemzeti harc bölcs
vezérét Kossuth Ferenczet táviratilag üd-
vözölte. A közönség a Hymnus és a
Kossuth nóta éneklése után lelkes han-
gulatban oszlott szét.

Színház.

Józsi. Molnár Ferencz a legderü-
sebb magyar bohózatíró, a ki egyszers-
mind a szinpad technikájának briliáns is-
merője. Fényes bizonyossága ennek a teg-
nap szinre került Józsi. Nem sok cselek-
vény van a bohózatban, de e helyett van
benne annyi ragyogó ötlet, hogy két bo-
hózatba is elég lenne. Nem akarjuk me-
ségét bonyodalmaiktól itt elmondani, csak
konstatáljuk, hogy a közönség pompásan
mulatott és sokat tapsolt — és hálásnak
érezte magát Molnár Ferenczcel szemben
— a kedves estéért. Józsi Zilahy Pali
játszotta. Molnár Ferencznek ezt az enfant
terribilijét pompásan, invenciózusan ját-
szotta. Olyan enniváló vásott Józsi volt,
a minő a gyerekszobák legsötétebb zugá-
ból szokott kikerülni.

A közönség felvonásonként tapsolta
az ügyes Palit — a ki igazán minden el-
fogódás nélkül játszott a szinpadon. Az
előadás kiváló volt Ternyei Sebő ügyvéd
szerepében exczellált. Szabó Gyula nagyon
jó volt, mint pumpoló zongora tanító. Pol-
gár és Sarkadi kedvesen játszották a svá-
bot és fiát. Déry ügyes volt, csak rémes
maszkjával keltett borzadalmat. Olyan
arccal nem igen lehet valaki vizsgáló-
bíró. Győre, Lajos bácsija jellegzetes ka-
rikatura. A hölgyek közül Jeszenszkyne,
Markovits, Szabó Irma feltétlen elismerést
érdemelnek. A szobalány szerepében fel-
tűnt ügyes beszédével Kertész Kata.

Józsi. Másodizben mulat ma este a
közönség Molnár Ferencz pompás bohó-
zatán. Természetesen az érdeklődés foko-
zottak Zilahy Pali fellépte iránt, a mely-
lyel a fiu olyan természetes bájjal mu-

tatja be a gyermek világ e különös típusát a rakoncátlan, elkényeztetett pesti gyerkőcöt.

Órnagy ur. Ezen a héten kerül bemutatásra a vígszínház állandó repertoár darabja az Órnagy ur. Zilahy Gyula igazgató játssza el a nagyszerű ujdonság címszerepét, a melyben művészi egyéniségének újabb oldaláról fogjuk Zilahyt megismerni. Az Órnagyban hálás szerepe van Almássy Lolának, Békésnek, Tornyóinéknak, Arday Idának stb.

Naszády Budapestre utazott.

A kir. biztos utasítást kér.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 13.

Naszády Iván királyi biztos Budapestre utazott. Nem nehéz kitalálni, hogy utja mivel van összeköttetésben:

Köztudomású, hogy a vidéki királyi és kormánybiztosoknak direktívákat nem Kristóffy sem Fejérvári, hanem Rudnay Béla, a székesfeváros komiszáriusa adja. Naszády Iván is, a hogy jelentkezik Kristóffynál, azonnal Rudnay basához hajt, s direktívákat fog kérni a márczius 17-iki megyei és városi közgyűlésen kövendő magatartására vonatkozólag. Elképzelhető, hogy ezek a direktívák ázsiai ízűek lesznek, mint az abszolutizmus minden ténykedése.

Naszády Iván királyi biztos tegnap délután kapott sürgőnyt Kristóffytól, hogy utazzék fel Budapestre. Azonnal intézkedett, hogy a pályaudvaron levő B. H. 799. számú szalon kocsiját fütsék be. Az állomás főnök természetesen azonnal teljesítette a vicze király parancsát.

Naszády Iván este 9 óra 20 perczindul el lakásáról egy kétfogatu bérkocsin dr. Vaday László főkapitány és titkárja kíséretében a vasuti állomáshoz, a hol csendőrök czirkáltak.

Az első osztályú várótermen át a peronra ment, s 9 óra 30 perczkor a nyílt pályán át szalon kocsijához ment. Ideg-s volt, félt, hogy valaki inzultusban részesíti. Ezért hamarosan elbucszott Vadaytól, s beszállott titkárjával a szalonkocsiba.

A Sziget felől érkező vonathoz csak egy óra mulva kapcsolták hozzá a szalonkocsit, a melybe két szuronyos csendőr is felszállott.

A vonat rendes időben robogott ki a pályaudvarról. A királyi biztos reggel hat órakor érkezik Budapestre.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

A másik Steiner Boriska.

A kit összetévesztettek a halottal.

A halottak nem járnak haza, hanem pihennek csendesen, némán az ő örökös házukban. Steiner Boriskának, a tragikusán véget ért szerencsétlen leánynak em-

léke azonban még egyre kísért — és pedig egy élő kisleány az unoka testvére alakjában.

Egy debreczeni ember, a ki a minap Szatmáron járt, mondott el erről nagyon érdekes történetet.

A mi debreczeni emberünk vasárnap délután egy előkelő szatmári családhoz volt hiva vendégségbe. Ott volt egy egész sereg fiatal asszony és leány. A mulatság külső képe olyan volt, mint a milyen vidéki zsuroké szokott lenni. — Egyszerre a figyelmes háziasszony észrevette, hogy a debreczeni vendégnek egyik fiatal leánnyal még nem volt alkalma megismerkedni. Odavitte a vendéget a leány elé és bemutatta:

— Steiner Boriska.

A debreczeni vendégnek még friss emlékében volt a debreczeni megrázó tragédia. Megdöbbenve nézett a leányra, s megkérdezte:

— Ön kisasszony Steiner Boriska?

A kis leánynak egyszerre könytől lett homályos a szeme. Ránézett a vendégre, aztán szomorúan mondta:

— Igen én Steiner Boriska vagyok.

De nem a halott, mert hiszen a halottak nem járnak vissza. Én az unokatestvére vagyok annak a szegény leánynak, a kit már eltemettek. A mikor egy névre keresztek bennünket, senki sem gondolt arra, hogy az egyik Boriskának olyan szomorú végzet jut osztályrészül.

A kis leány aztán elpanaszolta, hogy szüleinek, a mikor a másik Boriska meghalt, milyen sok kellemetlenségük volt. Ő Szatmáron jár a polgári iskolában, szülei pedig Losoncban laknak. Mikor a Boriska tragédiájának híre ment, Losoncban mindenki azt beszélte, hogy ő a Varga Lajos áldozata. Haza kellett gyorsan utaznia, viziteket kellett tenni az ismerősöknél, hogy meggyőzze őket, miszerint a Steiner Boriska a debreczeni.

A kis leány ekkor tudta meg, hogy unokahuga csabítóját letartóztatták.

— Elérte hát a végzet — mondotta szinte megalégtlenül.

Aztán elbeszélgetett a másik Boriskáról, a ki már nem mehet többé zsurbá, a ki előtt nem nyílnak meg a báltermek ajtajai és a ki olyan nagyon, de nagyon boldogtalan volt.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban szerdán délután 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **Gróf Dégenfeld és az ujpárt.** Bánffy Dezső szegedi levele minden józan gondolkodású politikusnak és pártembernek megnyitotta a szemét. Az ujpárt országszerte bomladozik és Bánffy a leghivebb barátai hagyják cserben. A debreczeni ujpárt szombati értekezletén ugyancsak megnyirbálták Bánffy Dezső eljárását s ha bár egész határozottan nem állapodtak meg a párt felosztása ügyében, a jelekből mégis következtetni lehet arra, hogy a Bánffy-párt megszűnik. A tagok közül eddig többen kiléptek a párt kötelékéből. Mint most értesülünk, Dégenteld József gróf is ott hagyja az ujpártot. Hir szerint Dégenfeld gróf az alkotmány pártba lép, mert meggyőződése szerint ez a párt az, a mely a súlyos politikai válságot leghamarább megoldhatja.

— **Márczius 15-i ünnepek.** A szabadság szent ünnepének emléknapiján, márczius 15-én a református nagytemplomban reggel 9 órakor reggeli istentisztelet lesz, melyen az imádságot Jánosi Zoltán

ref. lelkész mondja. Ünnepséget rendez a debreczeni felső kereskedelmi iskola ifjusága is. A műsor egyes számai szavaltat, zene és ének. Az Abelesz-féle leányiskola Önképzőköre is megüli a márcziusi nagy napok emlékét. Az ünnepi beszédet Barna Rózsi ifj. elnök mondja.

— Debreczeni hölgyek a védő

egyesületért. A debreczeni hölgyek lelkes és meleg szeretettel karolták fel a magyar védő-egyesület eszméjét, a melyről lapunkban már több ízben volt szó. Bizonyossága annak az, hogy városunk legelőkelőbb urasszonyai fáradoznak azon, hogy a védő-egyesületnek tagokat szerezzenek. A taggyűjtő hölgyek névsora a következő: Kiss Aronné, Veressné Szathmáry Teréz, Váradi Szabó Jánosné, Géressy Kálmánné, dr. Balkányi Miklósné, Irinyi Istvánné, Wessprémyné, Szávayné, özv. Géressyné, Szücs Kálmánné, Vargháné, Kovaliczkyne, Muraközi Róza, Sestininé, Vértessyné, Fráter Erzsébet, Konczné, dr. Tüdőné, Sassné, Kardosné, Nádayné, Székely Ferenczné, Ungváriné, Lőfkoviczné, Dobieczkiné. Hogy a magyar védő-egyesületnek milyen nemes és humánus célja van, erről felvilágosítanak az alapszabályok következő pontjai: A magyar védő-egyesület teljes erővel igyekszik odahatni, hogy minden hazai termelésű jó iparcikk és termék a külföldi verseny nyomása alól fölszabaduljon, megőrdődjék és fejlesztesse. Az ipari és mezőgazdasági termelésnek a jó és fogyasztásra alkalmas cikkeit a hazafias kereskedők közreműködésével, ugyisinté a nemzeti vásárok, mintaárugyűjtemények, szakszerű előadások, esetleg kiállítások útján is a fogyasztó közönséggel megismertetni és megkedveltetni. Közszállításokat figyelemmel kíséreni és odahatni, hogy a hazai munkás mellőzéseivel külföldi ne alkalmaztassék. Hogy azonban tényleg csak a magyar munkástól készített és magyar anyagból gyártott árucikkeket pártolja, nyilván tartja az országban gyártott árucikkeket pártolja, nyilván tarja az országban gyártott cikkeket, és „Ipar védelem” című folyóiratában ismerteti azokat az Egyesület tagjaival, műszaki osztálya pedig szigorúan ellenőrzi, hogy az eddig elfordult minden visszaélés megtoroltassék.

— Oláh Károlyt megoperálták.

Debreczen város tisztikarának egyik rokonszenves tagját Oláh Károly kultur tanácsnokot tegnap megoperálták. A népszerű tanácsnok hosszabb idő óta betegeskedik. Legutóbb szabadságra ment, hogy egészségét helyre állítsa. Kezelő orvosai a műtétet elkerülhetetlennek tartották Oláh Károlyon. Az operáció sikerült s Oláh Károly legközelebb friss egészségben érkezik haza Debreczenbe, hogy folytassa továbbra is üdvös tevékenységét a város közmívelődése terén.

— **Esküvő.** Ma délután esküszik örök hűséget Varsányi Imre ev. ref. tanító Kis Juliánna ev. ref. tanítónőnek.

— **Hány ember utazott a kisvasuton?** A debreczeni helyivasut igazgatósága az elmúlt 1905. évről elkészítette a zárszámadását, a melyből a bevételi és kiadási tételeken kívül igen érdekes adatok tűnnek ki. A jelentés szerint a múlt évben személyjeggyel 580774, bérletjeggyel 254390, fűzetjeggyel 121786 ember utazott. A személyforgalom végösszege: 956850, vagyis 43,150-nel kevesebb, mint egy millió. Ha azonban hozzávesszük, hogy szabadjeggyel is utaztak a kisvasuton, úgy egész bátran mondhatjuk,

hogya a múlt éven egy millió ember utazott. A kis vasut bevett 198,143 k. 55 f. kiadott 176206 k. 13. f. eredmény 21,937 kor. 42 fillér, a mely összegből osztalékul valószínűleg 18000 koronát fizetnek a részvények után.

— **A Petőfi dalkör hazafias estélye.** A márczius 15-diki ünnepi estélyre, mely dal- zene, szavalat, társasvacsora és tánczczal egybekötve, holnap lesz a „Bika“ disztermében, igen sokan készülnek hazafias előkelő családaink közül is. A társasvacsorához 200 jegy bocsájtattott ki, s már eddigelé 150 jegy kelt el! A még hátralevő 50 drb. kapható Márton Gyula divatüzletében (Piacz u. 9.) és a Bika szálloda személyzeténél. A műsort pont fél 8 órakor megkezdik, és pedig a Magyarfi fiúk teljes zenekara fogja Bánk-ban opera nyitányát előadni. A többi pontok a meghívókon közölt sorrendben adatnak elő, de végső pont gyanánt egy kiváló szónokunk, a közszeretethen álló Szilágyi Samu bácsi fogja elszavalni egy helybeli ifju Iulow Viktor költeményét, Petőfi emlékezetét. A műsort társas vacsora, ezt pedig táncz követi. Ebben aztán résztvesznek ugy a dalkör ifju tagjai, valamint a főiskolai ifjuság, jogászok, theologusok és tanító-képezdészek küldöttei, a közigazgatási tanfolyam hallgatók és a gazdászok is.

— **Csendörök a megyében.** Márczius idusától ugy látszik nagyon fél a hatalom, mert minden eszközzel azon munkálkodik, hogy a nemzeti lelkesedést elfolytsa. Evégből megrakja csendörrel a legkisebb falut is. Hajdúvármegye községeit is ez a sors érte. A debreceni csendör szárnyból tegnap este indították utnak a legénységet a megyében a szélrózsa minden irányába. Idehaza 30 ember maradt, az elküldött csendörök a közgyűlés napjára érkeznek vissza.

— **Az ácsok szakosztályának választmánya** ma délután 4 órakor ülést tart az ipartestület kis tanácstermében. Az ülésen kérvényeket intéz el a választmány.

— **A vidi pusztai dráma hőse vád alatt.** A múlt nyáron a vidi pusztán mint ezt annak idején megirtuk, Z. Fekete Imréné hét lövéssel meggyilkolta Tóth Jánosnét és azután beledobta a vidi pusztai kutba. Z. Fekete Imréné azóta vizsgálati fogságban van és be is ismerette utálatos bűnét. A kir. törvényszék vádta tanácsa tegnap foglalkozott Z. Feketéné ügyével és a kir. ügyészség indítványára vád alá helyezték. A gyilkosnő ügyét a legközelebbi esküdtszék fogja tárgyalni.

— **A zenészek bálja.** A debreceni zenészek ma fényos bált rendeznek a Bika disztermében. A bál kezdete este 8 órakor lesz. Belépő díj 2 korona személyenként, családjegy 5 korona, páholyokért 6 koronát kell fizetni. — A bál iránt nagy az érdeklődés. Főrendező Veres Tóni az tsmert népzeneész.

— **Uri betörők.** Irsai Miklósnét kollemtlen meglepetés érte. Ebédlői szekrényét feltörve találta. A mikor széjjel nézett egyszersmindt konstatalta azt is, hogy a szekrényéből 100 korona hiányzik. Lármat csapott és maga elé idézte az egész ház népét. A tettes azonban nem volt sehol. Panaszt tett a rendőrségen, mely azonnal intézkedett, hogy a betörőt nyomozza. Irsayné gyanuja egy fiatal

emberre hármlik s azt hiszi, hogy a betörést és tolvajlást, ez a házához igen közel álló uri fiatal ember követte el. A rendőrség lefoglalta azokat a furokat és vésőket, a melyek segítségével a szekrényt kinyitották, Bünjelként őrizik azt a szelenczét is, a melyben az ellopott 100 korona volt. Ma vagy holnap teljes világosság derül a szenzáció, de homályos tolvajlasi ügyben.

— **Hírek az ipartestületnél.** A kádárok és a kovácsok szakosztályainak választmánya tegnap délután igen népes ülést tartott az ipartestület kistanácstermében. Az ülésen ipari sérelmek orvoslásával foglalkozott a választmány és k rvé nyeket intézett el.

— **A hálótárs büne.** Kiss Lidia szakácsnő összetalálkozott a bájos és ugyanezen a pályán foglalataskodó Zsidó Esztikével. Mint jó barátnőkhöz illik karöltve sétálgattak a piacon és mikor már későre járt az idő, egyet gondoltak és elhatározták, hogy a következő éjszakát megosztják egymás között. A gondolatot tett követte és kivettek egy közös ágyat nehéz 10 krajczárért egyik külvárosi házban. Utjukban össze találkoztak egy harmadik barátnőjükkel is és így hármasban lefeküdtek. Az édes álom annyira elnyomta aztán őket, hogy nem is vették észre, amikor az uton hozzájuk szegődött barátnőjük felébredt. Ez a közös alvó társaság mély szunnyadását arra használta fel, hogy Kiss Lidia vadonat új cipőjét felhuzta és az új cipőben a távozás himes mezejére lépett. A rendőrség most keresi a leleményes és a tolvaj barátnőt.

— **Az utasok fosztogatói.** Grosz Jakab és Szabó Bálint rendszeres foglalkozás szerint ki-kijártak a vasúthoz és ott csomagok hazavitelével foglalataskodtak. Ha azonban nem akadt csomagszállítás, akkor is találtak foglalkozást. Szemlét tartottak a harmadosztályú váróteremben és egy egy csomagot hóna alá vettek, azután kerekelt oldottak. A rendőrségre egyremásra érkeztek a panaszok, tegnap aztán a rendőrség elfogta a titokzatos tolvajokat Grosz Jakab és Szabó Bálint személyében, akiket le is tartóztatott.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Papp Erzsóbet gk. 4 napos, Taricska Lajos ev. ref. 24 éves. Békési Erzsóbet ev. ref. 14 hónapos, Bányai N. halvaszületett, Jenői Eszter ev. ref. 16 hónapos, Szántó Lajos ev. ref. 15 napos.

— **Elfogott ékszer tolvaj.** Veisz Márton magánzó napokkal ezelőtti panaszt tett a rendőrségen, hogy egy bőr pénztárczáját 20 korona készpénzzel, egy aranyóra lánczal és gyűrűvel együtt ellopták. A rendőrség a tettest a káros eselédje személyében kinyomozta. A leány előbb tagadta a tettét, de később beismerte, hogy 6 lopta el és az ékszereket elzalogosította a pénzen pedig ruhaneműeket vett. A rendőrség a leányt nem tartóztatta le, mert Veisz Márton a panaszt visszavonta s így az eljárás megszűnt.

— **Fejfájás.** Ideges fejfájás és nátha ellen „Antidol“ a legjobb gyógyszer. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint belelegezve, azonnal megszűnteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az „Antidol“-t? mely nagyszerű hatásáért arany éremmel lett kitüntette a Párisi egészségügyi, Londoui, Berlieni és Brüsseli kiállításokon. Egy üveg ára 1 korona 20 fillér és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható mindenütt.

— **Igen sok pénzt megtakarít, hogyha szükségleteit u. m. Háztartási cikkek, gyermek játékok és müipar árukat Mentze Henrik ujdonságok áruházában szerzi be. Ugyanis az üzlet építkezés folytán teljesen feloszlik s a raktáron levő összes áruk rendkívül olcsón lesz elárusítva.**

— **Feriz** a legjobb cigaretta hüvely. 1000 db. 2 kor. 80 fill. 100 drb. 32 fillér. Pongrácz Géza papirgyári raktárában Debreczen.

A Házat május 7-ikre hívják össze.

A választásokat Rudnay vezeti.

Fejérváry népjogokat ígér.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márcz. 13.

A választások szellője kezd már fujdogálni. Bár a választásokra vonatkozólag még ellentétesek a hiradások, jól értesült forrás szerint a király az új képviselőházat május 7-ére hívja össze.

Kormánykörökből eredő hir szerint a darabant kabinet még nem állapodott meg, hogy erre néze a királynak milyen előterjesztést tesz, azonban ma komoly forrásból mégis azt jel, 1905. hogy május 7-ére az új képviselőháznak együtt kell lennie. Hozzá teszik azt, hogy ez a ház nem fog működni, mert igen bizonyosra veszik, hogy nem lesz többsége a kormánynak.

A választásokat Rudnay Béla fogja vezetni. Rudnay rövidesen leszáll a lokális imperátorság trónjáról és belügyminiszter lesz. Helyettesül királyi biztosként Buth Károly min. oszt. tanácsost nevezik ki.

Igen érdekes Fejérváry mai nyilatkozata. Az öreg csataló teljesen átítatódott demokratikus érzelmekkel. Népjogokról beszél folyton. Ma az újpestiek 150 tagu küldöttség jelent meg Fejérváry előtt. Fel kell jegyezni, hogy a „küldöttség“ csupa állásnélküli csavargó és utca söpredékből telt ki.

E „küldöttség“ előtt fejtette ki Fejérváry nézeteit a nép jogokról. A koalícióról szólva kijelentette, hogy nem egyéb mint az obstrukció folytatása, amely a népet elakarja nyomni.

Ő a népjogok széles körben való kiterjesztésének a hive és hiszi, hogy ezt az ország minden lakója (?) helyeselni fogja. Majd rátért arra, hogy Apponyi Albert a harc folytatására hívta fel az ország népét. Erre az volt Fejérváry válasza, hogy nem fogja megengedni a lázítónak, hogy az ország békéjét feldulja.

Rudnay ma a belügyminiszternél járt és hosszasan tanácskozott a legújabb stiklik felől.

Késő éjjel jelenti tudósítónk, hogy a B. H. holnapi száma közli ama reverzálisnak a szövegét, a melyet a hadtestparancsnokságok a tisztéktől kivettek, Ennek főbb része az, hogy a tiszték becsületszavukra fogadták, hogy

forradalom esetén nem harcolnak az osztrák párt ellen, hanem követik a király akaratát.

Az ellenzéken nagy felháborodást keltett Fejérváry nyilatkozata, a melyet az upestiekhez intézett Apponyi Albert ellen.

TÁVIRATOK.

Kossuth még mindig beteg.

Budapest márc. 14. Kossuth Ferencz állapota ma sem fordult jobbra. Orvosi tanácsára ma sem kelhetett fel ágyából. De azért nyílt levelet még e héten megfogja írni és elküldi czeplédi választóinak.

Rudnay „diszpolgár.”

Budapest, március 14. A székesfőváros holnapi közgyűlésére Rózsavölgyi polgármesterhez három indítványt nyújtottak be. Az egyik igen humoros ember ötlete, a ki nem javasol egyebet, mint azt, hogy Rudnayt válasszák meg Budapest diszpolgárává. Az indítványok arról is szólnak, hogy a királyi biztosság ideje alatt a főváros ne tartson közgyűlést.

A marosvásárhelyi királyi biztos.

Marosvásárhely, március 14. Vozáry képző Marosvásárhely város királyi biztosa ázsiai ismételt be a városba. A vasutnál egy tíz óráig várta, utjában pedig 100 csendőr, 2 század gyalogság, 2 század idegen huszárság követte. A közönség azzal tüntetett a királyi biztos ellen, hogy az utcákon nem mutatkozott. *Egy asszonyt, a ki a biztos felé záptojást dobott, letartóztatták.* A királyi biztos délután fogadta a városi tisztikart.

Óriási tűz Déván.

Déva, márc. 13. Itt óriási tűzvész pusztított. Leégett nagyon sok ház és a tűzben leégett óriási értékű takarmány. A tűz a gyermekek gyújtogatása folytán keletkezett.

Lemondott képviselő testület.

Rákospalota, márc. 13. A község képviselő testülete lemondott, mert az az ujonnan kinevezett főszolgabírónak engedelmességet nem akart, a lemondás az egész községben nagy szenzációt keltett.

Betiltott márcziusi ünnepek.

Békéscsaba, márc. 13. Krecsmarik János megyefőnök betiltotta a márcziusi 15-iki ünnepeket. Felvonulásokat nem engedélyezett és még a zárt falak között tartandó ünnepekre is karhatalmat küld.

Katholikusok a pápa ellen.

Nagyvárad, márc. 13. Az itteni katolikus kör ma foglalkozott a pápának a válságban való szereplésével. A pápa kijelentéseit élesen bíralták elítélték és tiltakoztak a pápának a magyar politikában való ilyen beavatkozása ellen.

A Courrieresi bánya katasztrófa.

Lens, márczius 13. A délelőtti bányaszellőztető munkálatok nem vezettek eredményre. A mérnökök elhatározták, hogy a bányákat teljesen megtisztítják a bányalégtől. Ebből a célból a III. IV. és XI-ik tárnát ma légmentesen elzárták. A II. tárna szivattyu gyanánt szolgált. A tárnán keresztül hatalmas ventilátoron át

levegőt vezetnek be, amely minden irányban szétárad, azután a levegő visszavezetése közben előálló heves légnyomás magával fogja ragadni a mérges gázokat.

Páris, márczius 13. Dubief belügyminiszter holnap d. u. Mericourtba megy, hogy a kormányt a bányakatasztrófa áldozatainak temetésén képviselje.

Lens, márc. 13. Pas de Calais-megye prefektusa beszélgetést folytatott a courrieresi bányatársulat területén fekvő kerületek polgármestereivel és a szerencsétlenség színhelyére kivezényelt csapatok parancsnokaival. A holnapi temetésen az arrasi püspök végzi a gyászertartást. Három beszédet mondanak, neveztesen a kormány képviselője, a courrieresi bányatársaság igazgatója és a munkáspárt képviselője. A prefektus újabb csapatok kiküldését kérte, melyeket holnap reggel Mericourtba várják.

Páris, márc. 13. Leon mérnök le szállását így adja elő. Korán reggel megkísérelte I. aknába leszállani, de csak 5 óraker tudott az elpusztult tárnához jutni. Borzasztó látvány tárult szeme elé. kőrakatok között emberi heltesteket látott. Tovább haladva csak 12 embert tudtak megmenteni. többet nem tádtak, mert a levegőre kellett visszatérni. A tűz megállítására az aknához vezető utat betömtek, hogy a légáramot megszüntessék, de nem sikerült, a tűz tovább terjedt.

Paris, márc. 13. Most már tudjuk, hogy courrieresi bányaszerencsétlenséget mi okozta. A bányában tűz keletkezett s a fejlődő gázok szétverték a tárnák falát, ami által a tűz levegőt kapott s az égést szította. Westfalváról állítólag Vilmes császár kívánságára több száz bányász érkezett Courrieresbe, hogy a mentésnél segítsenek. A bányagazgató kijelentette, hogy a német bányászok új módszere szerint a mentés munkája könnyebb lesz, Eddig husz halottat hoztak felszínre.

Merénylet Viktor Emánuel ellen.

Milanó, márczius 13. A rendőrség egy az olasz király élete ellen irányuló összeesküvésnek jött a nyomára. A torinoi börtönben egy fegyenc halálos ágyán megvallotta, hogy egy anarchista bandának a tagja, mely merényletet készített elő Viktor Emánuel élete ellen. Az volt tervük, hogy a millanói nemzetközi kiállítás megnyitása alkalmával megölik a királyt.

Törvénykezés.

Zsaroló kőműves. Könnyű szerrel akart egy csomó pénzre szertenni Fortin László kőműves segéd, s ezért a zsarolással próbált szerencsét. A múlt év őszén ajánlott levelet küldött Bleier Mór téglási nagy bérlőnek, melyben ráakart ijeszteni, hogy egy rablóbanda készül az élete ellen törni. A rablók nevét azonban Fortin hajlandónak ígérkezett felfedezni ha Bleier Mór ezen titkáért november hó 15-én este 7 óraker egy fehér kendős nő által az emlékkertbe pecsétes levélben 3000 koronát küld neki. Bleier azonban nem esett a teje lágyára, hanem a rendőrségre sietett a levéllel és a zsaroló kőműves segédet a fejt jelzett időben el is fogatta. A kir. törvényszék ma vonta felelősségre Fortin Lászlót. A zsaroló kőműves segéd tettét beismerte, de ittas állapotára hivatkozott. A törvényszék dr. Oláh Miklós bíró el-

nöklete alatt tekintetbe véve az enyhítő körülményeket csak 5 napi fogházra ítélte a vádlottat. Az ítélet jogerős.

A tolvaj szállásadó. A múlt év őszén Rác Miklósnál lakott Fodor Juliánna gyári munkás és midőn hosszabb időre elutazott a városból, Rácznál hagyta megőrzés végett egy bezárt ládában értéktárgyait és ruhaneműit. Rác pedig feltörte a ládát és eladogatta a benne lévő tárgyakat. A törvényszék ma vonta felelősségre a hűtlen gazdát és lopás vétsége miatt egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Közgazdaság.

Terményfőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1906 márczius 12.

Készáru kellemesebb, határidők javultak.

1906 októberi buza	16 54.—56
1906. áprilisi buza	16.68.—70
októberi rozs	13.44.—46
1906. áprilisi rozs	13.70.—72
októberi zab	12.62.—64
1906. áprilisi zab	15.76.—78
1906. májusi tengeri	13.72.—74
1905. júliusi	12.94.—96
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1906 szeptemberi repce	—

REGENY-CSARNOK.

A Bandita.

6 (Spanyol Regény.)

Védőfala vastag párkánnyal volt el látva, tölgy kapuja pedig vaspántokkal s szegekkel megerősítve.

Az ajtó felett egy sötétbarna arcú fekete szakálu férfi mellképe volt kiszegve, fején turbánnal, kezében tejedelmi pálczával.

A festmény alatt e felirat volt olvasható:

„Al Rey Moro.”

Habár semmi sem mutatta, hogy ezen mór király, kinek csime alatt virágzott a koresma, az utolsó granadai fejedelem lett volna, mindazáltal észrevehette minden, egy kissé a festés szép művészetében jártas ember, hogy a művész Zorayának, Abulabd Allah vagy Al Zaquirnak nevezett fiát szándékozott előállítani, kit Florián költeménye főszemélyévé tett Boabdil név alatt.

Mint hogy siettünk, mint az utazók, azaz lovainkat vágtatni készítettük, hogy minél előbb a koresmába érjünk, elmulasztottunk egy pillantást vetni azon nőre, ki bár eleinte úgy látszék, hogy alárendelt viszonyban van, nagyon is érdemes a leírásra.

Ezen nőt egy vén tölgy árnyában, egy kanyarulatnál hagytuk el.

A 16—18 éves fiatal nő némi tekintetben a mórok törzséhez, másrésztől az európai nemzetek egyik családjához is jogosan látszott tartozni, de valószínűleg a két törzs közti átmenetet képezte. Egyesítve a déli égöv nőinek arczát, lebüvölő s csábító báját, az északi lég nőinek szelid, anyagi szépségével, Hajának feketesége mint a holló szárnyai kék fényét látszottak elérni — vállaira omolva tökéletes tojásdad s méltóság teljes arczát köríté. Nagy szemek, kékek, mint a lenvirág, a hajhoz hasonló színű szemöldök s szempilláktól árnyalva, halvány tej fehérségű, üde ajkak, mint a harmatos cseresznye, a gyöngyöt megszügyenítő fogak,

a hattyúnak bájával és hajlékonyságával versenyző hófehér nyak, kissé hosszú, de tökéletes idomu kar, a tenger tükrében hajlongó nádszálhoz, vagy oázban hintázó pálmafához hasonló hajlékony termet, meztelen lábak: melyeknek picziségét s ékességét csodálni lehetne, volna külső szépségei, — s erre akartuk olvasóink figyelmét fordítani.

Folytatjuk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Megérkeztek a

tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai

női ruha kelmek,
selymek, angol zephyr,
Delaine stb. stb.
Himzett ruhák és Blousok.

18/1906. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 914/9-1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kölcsey könyvkereskedő r. társaság részére Harth Gusztáv debreczeni lakostól 136 korona 43 fillér tőke, ennek 1903. évi február hó 1. napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 79 korona perköltés erejéig a fizetett 11 korona 12 fillér betudásával 1904. évi november hó 28-án bírósággal felülfoglalt és 965 koroná a becsült fényirdai felülepítmény, butorok, nagyító gép és egyéb ingóságok 1906. évi márczius hó 20-án, délután 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben, Piacz-utca 34. szám alatt megartandó nyilvános bírói arverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni

Debreczen, 1906. évi február 22-én.

Bódogh Zsigmond bírói kiküldött.

Eladó

a Hatvan-utcai kertben I-ső járás 48. szám 900 négyszögöl kitűnő faj szálló; 1 szoba konyhából álló pajtával.

Eladó! Delevaré gyönyörű érett vessző; kitűnő, tüzes, zamatos bort ad. Bő termő, korán érő, gyümölcse méz édes; soha sem rothad.

Eladó! Diószegi Ó-bor, mintegy 50 hektó és tavaji termés 50 hektó körül. Delevaré, Ezerjő, Zöldszilváni és mézes fehér; Rizling. Ó-borok 4-szer, ujborkok 1-szer lehuzva. Értekezni lehet a termelővel. Garai-u. 20. d. u. 2-3 között.

A tavaszi idényre
gyönyörű választékban kaphatók:
**Kartonok, batisztok,
zefirek, delinek**
és mindenféle
mosásban színtartó áruk.
Batiszt, vászon és pongés
Kész himzett ruhák.
A világhírű kitűnő szabásu
P. D. jegyű fűzők
egyedüli raktára
Szabó Lajos Fiai
Debreczen
Vászon, divat és szőnyegáruház.
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1

Goldstein Karolina

Debreczen, Piacz-utca 42. sz.

Legujabb eredeti párisi és angol modell után szabott
MIEDER

a legérzékenyebb alak kényelmesen viselheti, melyeket olyan árban készítek, hogy a t. hölgyek nincsenek utalva a rossz rendszerű és szakértelem nélkül szabott és külföldi sablon szerint gyártott fűzőket viselni, mely a szervezetet rongálja.

Nagy raktár és dus váaszék 2 frittól feljebb.

Tisztítást és javítást a legolcsóbban eszközölk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen bérmentve küldök.

Frank József

férfiszabó üzlete

Piacz-u. Frohner-épület.

Legujabb divatu angol és hazai szövetekkel felszerelt szövetraktár, hol a legelegánsabb uri öltönyök, felöltők, papi ruhák az utolsó divat szerint szolid, szabott árakban készíttetnek.

Globus
hisztitókivonat

Halálozás alkalmával!

A tisztelt gyászoló közönség figyelmébe ajánljuk hogy halottjuk részére addig ne vásároljanak

temetkezési cikkek

ne rendeztessenek temetések mig az évek óta fennálló, jóhírnévnek örvendő Bihari Károlyné és Rác György

temetkezési intézetében

Piacz-utca, Kistemplombazár

az olcsó árakról és a rendkívül pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról meggyőződést nem szereznek.

A nagyközönség figyelmébe.

Nagyon gyakran olvasható a lapokban olyan hangzatos hirdetés, hogy „Olcsóbb lett a temetkezési áru.” Kötelességemnek tartom ezzel szemben a nagyközönség tudomására hozni, hogy azóta lett olcsóbb a temetkezés, amióta én az intézetem megnyitottam. Nagyon egyszerű ennek a magyarázata. Mikor üzletem megnyílt, 1905. november 8-án, a kartel áru megszüntével nőm Nagy Mária, ki a Dankó M. cégénél 14 évig volt alkalmazva, a mit a közönség nagyobb része tud is, és olyan áruk mellett kellett neki a gyászoló feleket kiszolgálni, a hogy azt közösen megállapították, és akkor nem hirdették az olcsó árakat, csak most. Kérem tehát a mélyen tisztelt gyászoló közönséget, hogy vásároljanak nálam, aki üzletem megnyitásakor a legolcsóbb árakat ígyeztem megállapítani és azt továbbra is megtartom. Temetkezéseket a legdiszesebbtől a legegyszerűbb kivitelig elvállalok. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölk. Magamat a t. közönség jóindulatába ajánlva, maradtam tisztelettel

PELEI IMRE temetkezési intézeti tulajdonos. Kenyér-piacz ócskás zug. Bádógos-utca 6. sz.

Farsangi idényre

divatos batisztok 35 kr. Francia batiszt 40 kr. Francia selyem batiszt 50 kr. Fehér és cróm szövet 60 kr. Selyem sálak 1.20-tól. Delinek minden színben 30 kr. Francia delin 60 kr. Férfi ing sima és hajtasos 1.20 kr.-tól. Francia szabásu lábravaló 90 kr.-tól, női, fiu és leány fehérnemű, leány ruhácska szövet és parchettek, kötények minden színben és minőségben dus választékban. Es itt sok telnem sorolt áruk tetemesen leszállított árban árusíttatnak el.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — **Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.**

Szőlősgazdák szövetezele Piacz-utca 83. ajánlja a legfinomabb ó és új érmelléki és homoki fajborait kiesinyben és nagyban a lehető legolcsóbb árakban. Vendéglősök, kávéosok és a nagyközönségnek pinczéinket bármikor bemutatjuk, hol is meggyőződést szerezhetnek boraink kiválóságáról.

Egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik Schuller Sámuel szoba- és cizimesténél Símonffy-u. 25.

Zene órákat jutányosan elfogad és a legjobb módszer szerint tanít ifj. Kacsari László Késes-u. 35.

Pénztárnoknői állást keres egy ügyes leány. Czim a kiadóhivatalban.

Remek saját termésű Ezerjő és olasz rizling peccenye borok hectoliterenként 20—22 frtért kapható Hunyadi utca 3.

Megnyit az új butor raktár Hatvan-u. 2. sz. a Kaiser Salamon heti vagy havi részletűzetében, hol legszébb kivitelben kaphatók fa- és vasbutorok, vászonkémények, férfi-, női- és gyermekruhák, szőnyeg-, ág- és asztalterítők, csipke- és szövetszőnyegök, férfi- és női divatkelmék stb. legelőnyösebb havi vagy heti részletekben. Készpénzvásárlásnál 15 százalékos engedmény.

Jó családból való 12—14 éves fiu tanulónak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. (T.)

Quedlinburgi és hazai termésű takarmány répamagvak, plombozott arankamentes luczerna és löhere, bükköny, csibehur, muhar, óriás tökmag, takarmány- és pázsitfű magvak, ezukorezirok, konyhakerti és virágmagvak legolcsóbban — nagyban és kiesinyben Kontsek Géza magkereskedésében. Főüzlet: Kossuth-u. Fióközlet: Csapó-u.

Tanulónak jó házból való fiu teljes ellátásáért felvétetik Nagel József rófos és divat-áru kereskedésben Püspökladányban. Rövebbet Bányai Józsefnél Piacz-u. 43.

Egy kg. családi kávé 1 frt 20 kr. 1 kg. szép mazsola 36 kr. 1 liter ezerjő bor 36 kr. 1 deka narancs mandarin tea 5 kr. 1 kg. hordós káposzta 12 kr. 1 kg. uradalmi tea vaj 1 frt 20 kr Kertész Miklós fűszer- és csemege üzletében Csapó utca kenyér-piacz sarok.

Jó családból való fiu tanulónak felvétetik kereskedésbe. Czim a kiadóban.

Különbejárati, esinosan butorozott szoba kiadó Széchenyi-u. 27.

Rákóczy utca 22-ik számú ház eladó vagy bérbe kiadó. Ajtó-utca 3-ik számú háznál 2 szobás utcái lakás hozzátartozóval kiadó. Értekezhetni lehet Eötvös-u. 4. számnál a tulajdonosnál.

Ha nyomtatványt rendel kérdezze meg előbb az árakat a gőzerőre berendezett Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdában Piacz-u. 49.

Házilag készített borecet eladó Piacz-utca 42. hátul az emeleten.

Rákócziról és a kurucokról ezimű Dr. Boldizsár Kálmán könyve leszállított árban 20 fillérért kapható a kiadóhivatalban.

Üzleti könyveket csakis Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a. lehet olcsón vásárolni.

Szeplő és májfoltok ellen legjobb

FAY ARZ-CRÉME

a

FAY ARZ-CRÉME

Hatása csodás.

Szépít, fiatalít

Tégelye 1 K.
hozzávaló Fáy-szappan szintén 1 K

Kapható egyedül a készítőnél

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8.

„Arany egyszarvu” gyógy szeriár.

Uj faszén-üzlet!

Tisztelettel értesitem a n.é. közönséget, hogy a **külsővásártéren, a Berger féle telepen (Árosi szoszraktár)**

uj faszén-üzletet

nyitottam, ahol nagyban és kiesinyben csomagoltam és szabadon kitűnő minőségű **faszén kapható.**

Már 10 kilótól kezdve házhöz szállítok.

Miklós utcái fűszer üzletemben is megrendelhető.

Telefon 465.

Tisztelettel
Varga Károly.

Prezis-járásu

óra különlegességek

szép ékszerek nagy választékban és óra javítások jótállással legolcsóbban

Kurián Gyula

mű órásnál, DEBRECZEN, Piacz-utca 42. sz.

47 kiló volt

Dr. Gera Attila volozsánkai ur, aki a tüdővéstől elenyire kigyógyult a Castillio fenyőszörptől és meghízott a Hypophosphát szörptől. 120 kiló lett.

Tüdőbajok (Hektika)

a légzőszervek idült katarusai ellen, jobb minden hirdett svindlinél az általános ismert „**Castillio fenyőszirup**”. Enyhíti a köhögést, megszünteti az éjjei izzadást, fokozza a beteg étvágyát, megszünteti a vérköpést. 1 üveg 2 korona 40 fillér. Ehhez való (súlyos esetben) „**Guajacolin**” pirulák 1 doboz 4 korona.

Vérszegények, sápkorosnók, kiknek sokat fáj a hátuk közepe, kik meg belőlük egy kis dolog után a jártányi erő, kiknek rendszeresen naponként fáj a fejük, lesoványodott gyengék, kik hizni, erősödni kívánnak használják az „**Syr Hypophosphk. Co Kun**” neve vértadó szörpöt 1 üveg 2 korona 40 fillér.

Matild crém, Matild arczkenőcs, Matild szappan, arczpor, szépitőszerek. Kapható minden gyógyszer árban. Főraktár **Török J.** Budapest.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde” (Alapított a hasonló nevű párizsi laboratórium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszovaton, Debreczen mellett, Kossuth utca. Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Debreczeni medico-mechanikai

Zander-gyógyintézet

tulajdonos **Dr. Szász Adolf** orvos. Piac-u.59. Steinfeld-ház. Telefon 389.

Mechanikai (Zander) gyógykezelés.
Teljesítő gymnastica gyermekeknek.
Tulhevített száraz levegő fürdő.
Orvosi massage.
Villamos.

Gyógyjavallatok: csuzos, köszvényes, izom és ízületi bajok. Bónulások, Neurasthénia, Hysteria. Táplálkozási és mozgási zavarok. Idült gyomor és bélbajok. Szívelhajtás. Ideges szívdobogás.

Az intézet nyitva: d. e. 9—1. d. u. 3—6.
Nőknek: d. e. 11—12 és d. u. 5—6.

Tisztviselőknek árkedvezmény.

Hatósági szegénységi bizonyítvány alapján 5 ingyen hely.

Kistemplombazárban.

Márczius 15-én

megnyilik ujonnan berendezett
női és leány felöltő áruháza DEBRECZENBEN.

Kistemplombazárban.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.